

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2020. SZEPTEMBER

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2020. szeptember	10
Gyűlöletbeszéd	10
További gyűlöletcselekmények	11
Közösségi hírek, reakciók	13
Hivatalos és civil reakciók	15
Egyéb hírek	16
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	18
A hónap krónikája	19
Kapcsolat és támogatás	20
Felhasznált irodalom	20
Impresszum	21

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiben felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik.

Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetőek bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, amely a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott. Ebben a hírben arról számolunk be, hogy egy győri szórakozóhelyen neonáci együttesek tartottak koncertet. A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban egy hír került. Ebben a hírben egy konferenciáról és ezzel együtt egy vándorkiállításról van szó, amiben a Rongyos Gárda története kapcsán az antiszemita tömeggyilkos Héjjas Ivánt hősként említik. Ebbe a fejezetbe kerülnek azon hírek,

események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Alapítványunk ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett és a korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem történt előrelépés.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlamizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlamista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a náciizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 között rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

dalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felelősek, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéletességnek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csökkenti⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszerian* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem

tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motíválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motívál⁶
- gyűlölet motíválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motíválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motíválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatait vagy tanúit először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletesemények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt

gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem

- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletesemények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglepetés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ CEJI 2012, 10–12

¹¹ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2020. SZEPTEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány szeptemberi monitoringtevékenysége során egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, mely a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott.

GYŰLÖLETBESZÉD

Neonáci együttesek tartottak koncertet egy győri szórakozóhelyen

Forrás: ugytudjuk.hu, t.me/legiohungaria, nacionalistazona.org

2020. szeptember 12-16. Az *ugytudjuk.hu* portál egyik újságírója számolt be róla, hogy az egyik győri zenei klubban koncertet szerveztek neonáci és újnylas együttesek fellépésével.

A koncert szervezője a C 18 Hungary nevű szervezet volt és az eseményt a Légio Hungária honlapján is hirdették. „A C18 a Combat 18 rövidítése. A „combat” csatát jelent, a „18” az ábécé első és nyolcadik betűjét jelöli: „a” és „h”, azaz Adolf Hitler.

A Combat 18-at a neonáci – nevét a Hitlerjugend jelmondatából származtató – Vér és Becsület (Blood & Honour) katonai szárnyaként emlegetik. A nemzetközi hálózat helyi csoportjait Angliától Oroszorszáig többfelé összefüggésbe hozták már gyilkosságokkal és merényletekkel. A Combat 18-at régebben még a magyar szélsőjobboldal is vállalhatatlannak tartotta, tagjait többször felkérték, hogy maradjanak távol rendezvényeiktől.” – írta róluk a Népszava 2018 februárjában.

A koncerten három együttes lépett fel, az Archívum, a Tar Had és a Kitörés.

Az Archívum nevű nemzetiszocialista zenekar 1992-ben, Kelenföldön alakult. 1998-ban eljárás indult ellenük, ítélet 2000-ben született. A zenekar tagjait felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték, eltiltották a nemzetiszocialista rendezvényektől, és rendőri felügyelet alá helyezték őket; más szóhasználatban pártfogót rendeltek melléjük. 2005-ben az Iron Eagle álnéven adtak ki nagylemezt *Sieg Heil!* címmel. Betiltott dalaik: Dalol a nyilas sereg, Leszámolás, Sieg Heil, Védj magad, Brutális támadás. A Tar Had nevű zenekar egyik számában Szálasi Ferencről énekelt. „A Tar Had jelentése a legegyszerűbben kopasz hadsereg vagy akár skinhead hadsereg is lehet.” – írják magukról. A Kitörés nevű zenekar egyik számában Ian Stuart Donaldsonról énekelt. Ő volt a Blood and Honour mozgalom alapítója, a talán legismertebb brit neonáci skinhead együttes, a Skrewdriver frontembere volt, aki „életét a fehér faj védelmének és a nemzetiszocialista eszme terjesztésének szentelte.” A koncertet az ő emlékének ajánlották.

Az újságíró koncert előtti telefonos kérdésére a rendező DONGÓ Live Music Hall egyik képviselője azt válaszolta, hogy zártkörű rendezvény lesz; aminek ellentmond, hogy nyilvánosan meg lett hirdetve. „A rendezvény jól sikerült, körülbelül 200 résztvevő volt jelen, számos hazai szervezet képviseltette magát, a hangulat kifejezetten bajtársi volt.” – írták utána a Nacionalista Zóna zenei rovatában.

forrás: ugytudjuk.hu

forrás: ugytudjuk.hu/Légio Hungária

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2020 szeptemberben egy olyan esetet azonosított, amely bár gyűlöleteselemény, az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Gyilkosokból nem lehetnek hősök

Forrás: baon.hu, btrakeshosok.hu, szombat.org, nemzeti.net, kuruc.info.hu, tev.hu, kecsup.hu

2020. szeptember 2-11. A Bács-Kiskun megyei hírportál a Baon.hu számolt be róla, hogy a Magyar Patrióták Közössége a trianoni emlékéhez kapcsolódó program-sorozatot szervezett a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, amelynek fókuszában a Rongyos Gárda és az 1921-es nyugat-magyarországi felkelés áll. Ennek egyik része volt, hogy egy-egy napos tudományos konferenciát rendeztek *Akik bátrak és hősök voltak* címmel két helyszínen Kecskeméten és Budapesten. Ezen kívül három városban (Kecskemét, Budapest, Sopron) szabadtéri vándorkiállításon mutattak be korabeli fotókat és vizuális tartalmakat. Sőt még az eseményhez honlap is készült és tanulmánykötetet is készülnek kiadni. A

javarészt fehérterroristákból álló Rongyos Gárda nevű paramilitáris alakulat 1919-20-ban a magyar-osztrák határkiigazításokból vette ki a részét (Magyarország javára) – ők kiállították ki a mai Burgenland területén a senki által el nem ismert „Lajtabánságot” – írja a *Szombat* című zsidó kulturális és politikai folyóirat.

A kecskeméti konferenciát szeptember 4-én rendezték meg, a megnyitót dr. Salacz

László fideszes országgyűlési képviselő tartotta. A konferencia egyik első előadását Dr. Raffay Ernő tartotta, nem meglepő módon „Trianon és a szabadkőművesség” címmel.

A tudományos eszmecserén előadott Domonkos László író is, a nemrég megjelent *A Héjjas-nyárfa árnyékában* című könyv szerzője. Héjjas Iván szervezte meg 1919 nyarán Kecskeméten és környékén a Rongyos Gárdát. Ehhez az alakulathoz köthetőek, többek között a hírhedt antiszemita izsáki és orgoványi tömeggyilkosságok, lincselések, rablások, amik miatt már a Horthy-korszakban vizsgálat indult. *Az egész könyvet átlengi – időnként ellentmondásosan is – Héjjas tisztára mosdatásának szándéka* – írta korábban munkatársunk a TEV honlapján megjelent recenziójában.

A régebben újnyalas és hungarista nézeteket hangoztató Lantos János, a neonáci Mi Hazánk Mozgalom tagja a *Kuruc.infón* üdvözölte a vándorkiállítást és köszönetet mondott a Szombatnak és a többi hisztériát keltő lapnak, hogy ennek ingyenreklámot csináltak: *A hősök fényét ezek nem halványítják el, és higgyük el, magyar emberek millió érzik úgy, ha ők támadnak valakit, az valami igazán nagy-szerű lehet.*

Egy kecskeméti portálon, a kecsup.hu-n Dr. Falusi Norbert történész, politológus, a történelemtudományok doktora

fejtette ki véleményét a szabadtéri vándorkiállítás óriásplakátjairól: *Hogy pontosan milyen szempontok szerint lettek kiválasztva a köztéren feltüntetett személyek, arról információt nem találtunk a kiállításon. Ha azonban Héjjas Iván felkerült a „bátrak és hősök” képzeletbeli csarnokába, akkor vajon miért maradt ki Francia Kiss Mihály vagy Prónay Pál? Mindketten aktív szervezői/részvevői a dunántúli fegyveres felkelésnek, nemzeti ellenállásnak, és*

forrás: tev.hu

mindkettőjükhöz rejtélyes eltűnések, kínzások, fosztogatások és gyilkosságok kötődnek Kecskemét környékén. Áldozataik magyar zsidók, kommunisták, és bárki ártatlan személy, akit ezzel vádoltak.

Alapítványunk közleményt adott ki az eseményről:

A Tett és Védelem Alapítvány megdöbbenéssel értesült az „Akik bátrak és hősök voltak” című kecskeméti konferenciáról. A konferencián elhangzó egyes előadások címválasztása, tematikája, illetve az esemény díszelemei, például a Héjjas Ivánt „hősként” ábrázoló hatalmas plakátok egyértelműen a totális érzéketlenségről árulkodnak, egyesekben a provokáció szó is felmerül a hazai zsidó közösséggel

szemben. (...), történelmi tény, hogy „az 1919-es orgoványi gyilkosság” során „több mint harminc embert”, főleg zsidókat „gyilkoltak meg”. „Az orgoványi gyilkosságok elkövetői Héjjas Iván különítményének tagjai voltak.” A Tett és Védelem Alapítvány álláspontja továbbra is az, hogy az ilyen félreértelmezett és érzéketlen történelmi emlékezet nem hogy nem támogatja, de kifejezetten ellene megy a magyar kormány által deklarált, az antiszemitizmussal szemben „zéró toleranciát” hirdető politikájának. Sajnálatos, hogy állami támogatásban részesülhetett a Héjjast hősnak beállító konferencia, és nem előremutató az sem, hogy a nyitóbeszédét Salacz László fideszes országgyűlési képviselő tartotta.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Botrány Vidnyánszky Attila félreérthető mondatai miatt

Forrás: atv.hu, varosikurir.hu, hirklikk.hu, 444.hu, nepszava.hu

2020. szeptember 1-10. Szeptember elején volt az ATV *Egyenes Beszéd* című műsorának a vendége Vidnyánszky Attila a

forrás: atv.hu

Nemzeti Színház igazgatója, a Színház- és Filmművészeti Egyetem kuratóriumának elnöke. Rónai Egon Vidnyánszkyt az SZFE körül

kirobbant botrányról és az egyetem vezetése és az egyetemet felügyelő kuratórium között kialakult elmérgesedett helyzetről kérdezte.

Vidnyánszky szerint az egyetem vezetése az első pillanattól kezdve nem akart tárgyalni a kuratóriummal az együttműködésről. Hozzátette: ha nem állnak föl a tanárok, akkor garantálja, hogy végigvihetik az osztályukat, de mellette elindulnak más szemléletű osztályok is, másfajta gondolat- tal. – „Mi az a másfajta gondolat?” – kérdezett vissza Rónai Egon, amire a kuratórium elnöke ezt válaszolta:

„Karsai Györgynek (színháztörténész, az SZFE oktatója) én nem fogom soha tudni elmagyarázni, hogy mi a nemzet meg a haza meg a kereszténység, (...) mert alkalmatlan arra, hogy befogadja azt, amit én gondolok, (...) a gondolkodása ebben a tekintetben kizárólagos és kirekesztő.”

Vidnyánszky Attila kijelentése éles felháborodást váltott ki. Egyebek közt Gábor György filozófus, a Facebookon közzétett posztjában e kijelentéseket antiszemita tartalmúnak ítélte azért, mert Karsai György zsidó származású. Hasonlót fogalmazott meg Föld S. Péter is a *HírKlikk* portálon

közreadott írásában, szerinte „*ezt a szörnyű mondatot a múlt század harmincas éveinek szélsőjobbos gondolkodói is büszkén vállalhatták volna.*”

Vidnyánszky kirekesztő mondatai ellen több testület, szervezet, egyesület is tiltakozott és vette védelmébe Karsai Györgyöt.

Vidnyánszky Attila, a nagy vitát kiváltott mondatairól szeptember 10-én a *Népszavának* adott interjújában beszélt és elnézést kért Karsai Györgytől az egyetem tanáraitól:

„*Lehet, hogy nem volt szerencsés az a néhány mondat. Csak annyit szerettem volna mondani, hogy bizonyos fogalmakról mást gondolunk Gyurival. Ezekkel kapcsolatban ő tett fel kérdéseket korábban, ezeket idéztem. De a gondolatmenet második részét nem akarta már senki meghallani: hogy az világnézeti különbségek ellenére szakmai vitákat tudunk folytatni, és erre kellene törekedni. Aki picit ismer, az tudja, hogy tőlem mennyire távol áll az antiszemitizmus, aki látta a Borbély-Szilárd művéből készült rendezésemet, a Halotti pompát, nem mondhat ilyet komolyan. Ez a vád olcsó megúszása egy valós vitának. Amennyiben félreérthető volt és megbántottam Gyurit, akkor bocsánatot kérek tőle, hozzátéve, hogy tisztelem őt és egy rendkívül felkészült szakembernek tartom. A mondanandóm szakmai részét továbbra is fenntartom, a vádat visszautasítom.*”

Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija interjút adott a HVG-nek

Forrás: hvg.hu, neokohn.hu

2020. szeptember 30. Az EMIH – Magyar Zsidók Szövetsége vezető rabbija az interjúban, a többi közt beszélt a Sorsok Házáról, a Jobbikról és a migrációról.

A Sorsok Házával kapcsolatban elmondta, hogy 2019 elején kezdtek el az állandó kiállítás koncepcióján dolgozni nemzetközi hírű történészek és holokausztmuzeológusok bevonásával, majd a világ egyik legismertebb múzeumfejlesztő társaságát, a washingtoni székhelyű Gallagher and

Associates-t is megnyerték az ügynek. Idén júliusban fejezték be a múzeumfejlesztés nemzetközi sztenderdjei által meghatározott első három fázist, melynek eredménye egy 200 oldalas, úgynevezett tematikus tervanyag, amely már egy teljes forgatókönyv. Most a negyedik, egyben utolsó fázisra készülnek, melyben a részletes belsőépítészeti kiviteli tervek, a szkriptek és a multimédiás tartalmak fognak elkészülni. Ez körülbelül még egy-másfél évet vesz igénybe.

„Sok holokausztkiállítás hiányossága, hogy akaratlanul is csak a többségi társadalom felől közelíti meg ezt a dilemmát, a zsidók pedig egy áldozati maszként jelennek meg, akiket lehet sajnálni, de nehéz azonosulni velük. Az is fontos, hogy az idelátogatók zöme egyedül ebben a múzeumban szerez

forrás: hvg.hu

majd közvetlen benyomást a »zsidókról«. Fontos, hogy ne csak sajnálandó áldozatokként, hanem több ezer éves értékvilág megélőiként, Európa és Magyarország modernizációjának jeles szereplőiként ismerjék meg őket.”

A múzeum alapdokumentumában öt alapelvet határoztak meg: a történelmi kontextus, az érzelmi bevonódás, a személyes megszólítás, a zsidó szempont és a naprakész nyelvezet. Ebben a sorban a történelmi kontextus az első, hiszen csakis a történet hiteles elbeszélése teremtheti meg a keretet a morális értékek felmutatásához.

A Horthy-rendszer felelősségének bemutatásáról a következőképpen fogalmazott a rabbi:

„A Horthy-rendszer megítélését kitörölhetetlenül és vitathatatlanul megpecsételte 435 ezer magyar zsidó haláltáborokba deportálása, amely a magyar államigazgatás aktív részvétele nélkül nem valósulhatott volna meg. Ezzel együtt úgy gondolom, történelmietlen az anti-

szemitizmus és a náci Németországgal való viszony szempontjából homogén érának tekinteni a két világháború közötti korszakot, Teleki, Bethlen, Gömbös, Kállay vagy éppen Sztójay kormányzását. A történelmi hitelességhez így például az is hozzátartozik, hogy a Kállay-kormány idején a magyar zsidók viszonylagos fizikai biztonságban voltak a környező országok közösségeihez képest.”

A HVG újságírója ezután a tényállítással szembesítette a rabbit, hogy „mind ezt állami forrásokból valósítják meg, ezért a kormány antiszemitának minősített kilengéseit,

mint a Soros-plakátok, megvédi, de a Jobbit viszont továbbra is vehemensen támadja, ezzel is a Fidesz malára hajítja a vizet.”

Válaszában Köves Slomó emlékeztetett, hogy a Tett és Védelem Alapítvány közvélemény-kutatásai szerint a ma-

gyar társadalom harminc-negyven százalékanak van antiszemita előítélete, és bár minden pártban és annak holdudvarában is vannak antiszemiták, de a MIÉP mellett csak a Jobbik az a párt a magyar közéletben, amelynek programja volt a cigánygyűlölet és az antiszemitizmus.

A Jobbik az antiszemitizmus szimbólumává vált azzal is, ahogy a kocsmából a parlamentbe vitte a nyílt zsidógyűlöletet, most pedig azt a politikai közösséget mérgezi, amely eddig karantént hirdetett ezzel az eszmerendszerrel szemben. A többi párt szavazótáborával ellentétben a Jobbik támogatóinak több mint 60 százaléka vall antiszemita nézeteket.

Ez a „néppártosodás” után sem változott. Az egyszeri ellenzéki szavazó úgy értheti egy nyíltan cigány- és zsidóellenes Bíró László indítását, hogy az ilyen nézetek elutasítása kevésbé fontos, mint a hatalom megszerzése.

A migrációval kapcsolatos kormányzati politikáról szólva megállapította, hogy „nem szeretném, hogy Magyarországon egy olyan nyugat-európai típusú muzulmán közönség jöjjön létre, melynek a radikálisai erőszakos antiszemita akciókat hajtanak végre, ellehetet-

lenítve a mindennapi életet nemcsak a közönség, hanem minden jóérezű polgár számára. És ez független attól, hogy a magyar politika hangneme is csak ritkán azonos személyes ízléssel.”

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Bűncselekmény hiányában lezárták a nyomozást az SS-jelvényel ellátott zászló ügyében

Forrás: 444.hu

2020. szeptember 14. Mint arról Alapítványunk is beszámolt idei júliusi jelentésében, egy leányfalui hétvégi ház homlokzatára egy SS-jelvényel ellátott zászlót raktak ki. Az incidens most megdőbentő véget ért – számolt be róla a 444.hu.

forrás: 444.hu

Az ügy júliusi előzménye: a zászló látványa annyira felháborított egy arra sétáló férfit, hogy fényképezni kezdte a házat. Ezt látva kijött a házból egy nő és mögötte valamivel egy férfi. A nő a szemtanú elbeszélése szerint azt mondta neki, hogy a férje 44. születésnapját ünneplik és ez egy 44-es szám. Amikor a fényképező azt mondta az időközben odaérkező férfinak, hogy ez szerinte egy SS-jelvény, ami tiltott önkényuralmi jelkép, ő pedig zsidó és zavarja a látvány, a férfi - állítása szerint - azzal válaszolt, hogy *mi ellenben náci vagyunk, neked meg amúgy is indul a vonatod.*

A képeket készítő férfi ezek után távozott,

de egy ott lakó barátja, akinek megmutatta a fotót, bejelentést tett a rendőrségen. A rendőrök hamarosan ki is szálltak a helyszínre és ezt állapították meg:

„... születésnap összejövetel zajlott. Kiderült, az elektromossághoz munkájuk révén kötődő résztvevők az ünnepelt 44. születésnapjára készítették a villám jelekkel szimbolizált zászlót. Amikor a rendőrök felhívták a figyelmüket a tiltott önkényuralmi jelképpel kapcsolatos hasonlóságra, azonnal eltávolították a zászlót. Bűncselekmény gyanúja nem merült fel, büntető eljárás nem indult.”

Később mégiscsak indult rendőrségi nyomozás, aminek során a verbálisan inzultált szemtanú is vallomást tett. Ezek után született meg a rendőrség határozata, melynek lényege, hogy a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntették. Mint most a 444 írja: a rendőrségi indoklás elején a *mi náci vagyunk, neked meg indul a vonatod megnyilvánulást* azzal intézték el: „*ekkor történt egy kisebb szóváltás*”. A rendőrség további indoklása szerint: „*Az ott levő személyek nyugodtak voltak, nem adtak arra utaló jelet, hogy egy szélsőséges oldal tagjai lennének.*”

A zászló pedig „*stilisztikailag nem felel meg teljes mértékben az SS-jelképnek, inkább 44-es számot ábrázoló villámjeleknek, mely a lefoglalással érintett személy elmondását támasztja alá*” – indokolta a rendőrség, hogy miért szüntették be a nyomozást.

EGYÉB HÍREK

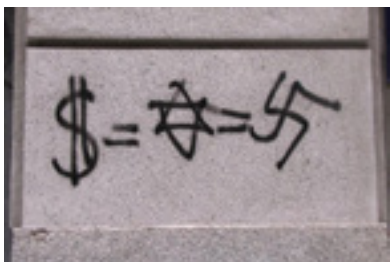
Az európai zsidók 71 százaléka átélte már valamilyen zsidógyűlölő incidenst

Forrás: jerusalemonline.com, neokohn.hu

2020. szeptember 18. A neokohn.hu szemlézte a *Jerusalem Online* magazin cikkét, ami egy az Európai Unió által megrendelt, a kontinensen élő fiatal zsidók körében végzett közvélemény-kutatás eredményét elemzi.

A nem túl hízelgő adatsor arról árulkodik, hogy a koronavírus-világjárvánnyal párhuzamosan erősödik a zsidók elleni gyűlölet. Legalábbis a felmérés szerint

a megkérdezettek nagy többsége, a 71 százaléka mondta azt, hogy legalább egyszer saját bőrén tapasztalt antiszemitizmust.

forrás: neokohn.hu

A kutatás eredményeit bemutatták az Izrael és a diaszpóra kapcsolatát vizsgáló albizottságának. Michal Wuns, az albizottság vezetője az eredménnyel kapcsol

atban azt hangsúlyozta, hogy ezekben az időkben fontos erősíteni a kapcsolatokat Izrael és a diaszpóra között, különös tekintettel az új kihívásokra.

„Kifejezetten fontos meghallgatnunk a zsidó diákokat, akik különösen átérzik a változással járó hangulatot és az ezzel járó új kihívásokat” – fogalmazott Michal Wuns.

Az ismertetőn megjelent néhány diák részletesen is beszámolt azokról az incidensekről, amelyekkel szembesültek az utóbbi időben: az online platformokról érkező gyűlölködés mellett az egyetemen belül és kívül is tapasztaltak olyan verbális és fizikai fenyegetéseket, amelyeknek az elkövetői azzal vádolták őket, hogy a zsidók úgymond a palesztinok gyilkosai, emberiség elleni bűncselekmények elkövetői és hogy ők egy rasszista néphez tartoznak. Azt is szemükre vetették, hogy úgymond egy elnyomó, apartheid rezsim

tagjai.

Az Izraellel szembeni ellenérzések is felszínre kerültek, ezért többen azzal próbálták védekezni, hogy inkább eltitkolták származásukat, identitásukat – olvasható a beszámolóban, amely mintegy reménysüggárként megjegyzi azt is: a zsidó diákok összességében azért mintegy 80 százalékban elfogadottnak érzik magukat Európában.

Vérvád, hisztéria, népítélet – új kötet a hazai antiszemitizmus történetéről

Forrás: mandiner.hu, libri.hu

2020. szeptember 21. A *Mandiner* közölte Veszprémy László Bernát recenzióját Pelle János *Vérvád, hisztéria, népítélet – „Zsidókérdés” Magyarországon 1945-ben és 1946-ban* című könyvéről.

A kötet a kérdést közel negyedszázada kutató történész és publicista eddigi kutatásainak összegzése, frissítve azt újabb eredményekkel, a releváns szakirodalommal és újabb levéltári hivatkozásokkal – kezdi Veszprémy.

A könyvhöz az előszót Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija írta: mint fogalmaz, Pelle *„hatalmas intellektuális bátorságról”* tett bizonyosságot munkájában, mikor a második világháború utáni vérvádak – saját szavaimmal –, a *„tömegek antiszemitizmusának”* kérdését bolygatja.

Pelle János munkájában primer levéltári forrásokat, sajtóforrásokat és szakirodalmat ötvöz, a könyv áttekintő és szintetizáló jellegű, ilyen értelemben pedig elengedhetetlen szakmunka. A kötet fővárosi és vidéki levéltárak anyagából is merít, üdítő elmozdulást képezve az Országos Széchényi Könyvtár

forrás: mandiner.hu

szabadpolcának, a Budapest Főváros Levéltárának és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának háromszögében ingázó kutatók munkáitól.

A könyv fontos tényre világít rá: míg sokat tudunk például a politikai elit és – most már – a közigazgatás viselkedéséről a holokauszt alatt, „a kívülállókat... az egyszerű embereket, a parasztokat, a munkásokat, a diákokat, a háztartásbelieket ismerjük a legkevésbé”. (17.).

Mindez azért is fontos, mert máig elhangzanak túlzó állítások, melyek szerint a magyar lakosság en bloc antiszemita lett volna, vagy támogatta volna a holokausztot. Egyesek még azt is megfogalmazták, hogy a magyar lakosság „tettetárs” lett volna. A kollektív váddal szemben áll például a váci rendőrség levele a város polgármesterének 1944. június 29-én: „Sajnos váci polgároktól nem kaptunk még névtelen feljelentést sem [zsidók vagyon rejtetegetésével kapcsolatban]: adatokkal egyáltalán nem szolgáltak”. A kassai rendőrség iratanyaga szerint az 1941-ben 67 ezres lakosságú város összesen 27 feljelentést produkált a német megszállás alatt.

A szerző arra is rámutat, hogy a vidéken időnként jelenlévő antiszemita érzelmeket hogyan próbálták korbácsolni, kihasználni a kommunisták. Mint Köves előszavában is jelzi, ezzel a szerző tabudöntő módon ír a baloldali antiszemitizmusról (17.), melyet egyes kutatók már eleve illegitim témának minősítettek – írja Veszprémi László Bernát.

Tömeglélektani és történeti mű a magyarországi tömegek vérvadás hiedelméről, hisztérikus kitöréseiről, zsidóellenes pogromokról. A szerző elemzi az antiszemitizmus tudat alatti gyökereit, az uszító politika által kiváltott lélektani reakciókat, melyek összefüggésbe hozhatók a holokauszttal. Részletesen bemutatja a Magyar Kommunista Párt kampánya és a politikai rendőrség manipulációi által előidézett válsághelyzeteket 1945-ben és 1946-ban, melyek sorozatos zsidóellenes atrocitások, jobb esetben hisztériák formájában törtek ki. A szerző új, és eredeti források alapján elemzi

a Teleki téren kitört hisztériát és lincselési kísérletet, a kunmadarasi pogromot a holokausztot túlélő zsidók ellen, majd a miskolci, antiszemita irányba forduló munkástüntetések, melyek szörnyű, megismételt lincseléshez vezettek úgy, hogy a második lincseléshez asszisztált az MKP teljes vezetése – olvasható a könyvről a fülszövegben.

Dekódolják az antiszemitizmust

Forrás: neokohn.hu, MTI, alfredlandecker.org

2020. szeptember 22. Mesterséges intelligencia segítségével küzd az antiszemitizmus online terjedése ellen egy nemzetközi kutatócsoport – számolt be erről a *neokohn.hu*.

Az antiszemitizmus és általában a gyűlöletbeszéd egyre nyíltabban és szégyentelenebbül terjed a digitális szférában. És ami még rosszabb, a gyűlöletet a nap 24 órájában megosztják és terjesztik az interneten, növelve annak kockázatát, hogy többen is gyűlöletre buzdítanak.

Ezért hozta létre az Alfred Landecker Alapítvány a *Decoding Antisemitism, az Antiszemitizmus dekódolása* című hároméves projektet a Berlieni Műszaki Egyetem Antiszemitizmus Kutatóközpontjával, a londoni King's College-dzsal és más európai elismert tudományos intézményekkel. Az alapítvány közel 3 millió euróval finanszírozza a projektet. Míg a hangsúly kezdetben Németországra, Franciaországra és az Egyesült Királyságra irányul, a kutatást később kiterjesztik más országokra és nyelvekre is. A projektben diskurzuselemzők, számítógépes nyelvészek és történészek vesznek részt, akik egy „rendkívül összetett, mesterséges intelligenciával működő megközelítést fejlesztenek ki az online antiszemitizmus azonosítására” – közölte a projektet támogató

forrás: alfredlandecker.org

Alfred Landecker Alapítvány.

„Kutatások azt is kimutatták, hogy az antiszemita rágalmak és sértések nagy része implicit módon fejeződik ki, például kódnevek használatával – a *jews* (zsidók) szó helyett a hasonló hangzású *juice* (gyümölcsle) alkalmazásával -, vagy bizonyos összeesküvés narratívákra való utalásként, vagy sztereotípiák formájában, főként képeken keresztül” – áll az alapítvány közleményében.

Mivel az implicit antiszemitizmust nehezebb észlelni, a mennyiségi és a mesterséges intelligencia által vezérelt megközelítés átfogóbb kutatást tesz lehetővé – vélik a szakértők.

Az online antiszemitizmus problémája az utóbbi időben növekedett, ami látható például az olyan összeesküvés-elméletek elterjedésében is, melyek szerint a koronavírus a zsidók alkották és terjesztették el – fejezi be a cikket a Neokohn.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett Alapítványunk és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	szepember 1-10.	Botrány Vidnyánszky Attila félreérthető mondatai miatt	Közösségi hírek, reakciók
2.	szepember 2-11.	Gyilkosokból nem lehetnek hősök	További gyűlöletcselekmények
3.	szepember 12-16.	Neonáci együttesek tartottak koncertet egy győri szórakozóhelyen	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
4.	szepember 14.	Bűncselekmény hiányában lezárták a nyomozást az SS-jelvényvel ellátott zászló ügyében	Hivatalos és civil reakciók
5.	szepember 18.	Az európai zsidók 71 százaléka átélt már valamilyen zsidógyűlölet incidens	Egyéb hírek
6.	szepember 21.	Vérvád, hisztéria, népítélet – új kötet a hazai antiszemitizmus történetéről	Egyéb hírek
7.	szepember 22.	Dekódolják az antiszemitizmust	Egyéb hírek
8.	szepember 30.	Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija interjút adott a HVG-nek	Közösségi hírek, reakciók

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2020 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

